



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Priuilegijs Veteranorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

4 Solo. vt in gl. ¶ Ultimo querit gl. glo. an pater. qui succedit filio in peculio possit petere restitutionem in integrum. sicut ipse filius. Et multo se inuoluit. veritas est. vt dicamus. aut pater succedit filio. vt heres. vt potest impetrare restitutionem ex persona filii. vt l. ij. §. de pignus. s. de mino. aut occupauit pater iure peculii. et non potest petere restitutionem. vt l. ij. §. sed vtrum. co. tit.

ADDITIONES.

1 Alex. ¶ Primo queritur. Pot. qualiter pater teneatur de peculio et contractu filii. tam viro filio. quam mortuo adde oimino Bar. in l. si finita. §. si de vectigalibus. in vlti. col. s. de da no in fec. et quod not. Bal. in l. h. c. de vlti. rei ind. Et adde Bal. in l. si quis in tiam. C. vnde vi. Et adde quod vbi pater teneatur de peculio profectio. tenebitur etiam de usufructu. peculij aduentitij. secundum Bal. in l. i. C. exerci. Adde Bar. in prin. in pe. col. s. de pecu. Bal. post Bar. in l. i. in pe. co. C. qui bo. ced. post. et ibi dicit post glo. quod filius non potest dare in solutum bona profectitia.

2 Alex. ¶ Item hodie. Hoc sequitur Bal. in l. frater de condie. inde. allegando hic not.

3 Pater a filio. Nota. quod illud interest. quod est in tempore iure actionis non est inspicendum. et de hoc habes glo. no. in l. qui his. s. de ver. obli. et ibi alleg. hic ter. qui est valde no. et hunc. §. dicitur a pe. de Bel. in quadam disputatione.

ADDITIONES.

4 Alex. ¶ Interesse. Interesse quod est in tempore iure actionis non est inspicendum. et istum tex. inducit Bar. in l. i. et si post tres. vers. item oppo. et videtur. §. si quis cau.

LEX XVII.

1 Statutum quod filiusfamil. non possit obligari sine patris consensu habet locum in contractu facto extra locum statuti.

2 Castrensis. In prin. Dicit statutum. hic. ¶ Filiusfamil. non possit obligari sine consensu patris. vtrum istud habeat locum in contractu facto a filio extra ciuitatem. Perulur. Et dico. quod sic sicut quando interdicitur alicui administratio incerto actu a iudice. illa interdictio porrigit effectum suum ad omnem locum. vt s. de ver. obli. l. is cui bonis. ita arguitur hic Jurisconsultus. et ita dicitur in repetitione. l. cunctos populos. quia feci per hanc legem.

ADDITIONES.

3 Alex. ¶ Ex castrensis. Si statutum prohibet filium obligari sine consensu patris. habet locum etiam in contractu facto extra territorium per ipsum filium. vide Bar. in l. cunctos populos. vbi dicit. vbi alleg. hac l. C. de summa. tri. et sic. ca.

LEX XIX.

1 Hereditas patris ratione sui iuris etiam non adita. transmittitur ad extraneum.

2 Hereditate. Filius. Nota. ca. sum. q. hereditas patris non adita transmittitur ad quemlibet extraneum. vni successorum. et hoc operatur ex ista iura heredis. de hoc dicit in l. si minus qui patri. s. de vul. et pupil. l. ex militari. in fi. cum l. seq. s. de mili. testam.

3 Anares non potest esse plurium in solidum.

4 Pendere et in pendenti esse quedam possunt.

5 Libertas dato seruo confirmatur ex omni postea superuenienti.

6 Pater peculij. Hic §. vsq. ad finem. diuide in tres partes. Primo. qm. pater manumissit in testamento seruū filij. filius intestatus decessit. Secundo. qm. instituit extraneū. qui non adiuuit. Tercio. qm. pater fuit institutus. secunda ibi. non tamen vt heres. et tertia est infra in l. si que cōtinuat cum ista. ¶ Nota. vna res non potest esse pluris in solidum. vt hic. et l. si vt certo. §. si duobus. s. como. ¶ Secundo nota. q. quedam sunt res que sunt in pendenti. quod dicitur. vt l. qui res. s. de sol. et l. usufructus. s. de sti. ser. ¶ Tercio nota. q. libertas dato seruo confirmatur ex dominio postea superuenienti. Ad hoc opp. glo. de l. si seruo. s. qui a qui. Glo. no. sol. Ta dic q. hic est aliquid q. retro fingitur. secus in l. contraria. et hoc sol. colligitur. §. proxi. et plene dicitur in l. cū vi. s. de vlti. cap.

De priuilegijs veteranorum. Tit. xviii.

LEX II.

1 Priuilegium habens per vnum actum contrarium non potest renuntiare.

2 Nescite. Tene menti hanc legem. Nota q. ille. qui habet priuilegium. per vnum actum contrarium non videtur renuntiare priuilegio. et dicam de hoc vobis infra. de decurionibus. l. ij. in fin.

1 Vectigal dicitur munus patrimoniale.

2 Vectigalia. No. ter. q. vectigalia dicuntur munera patrimonialia. Dic. t. hic. De hoc. C. de veteran. l. i. lib. vi.

LEX V.



Meranos.

¶ Hic ter. ibi. sed veterani. et c. est contra. l. ij. s. eo. Nā videtur quod per vnum actum quis perdat priuilegium suū. Glo. ibi soluit. aliud est. quando quis patitur se eligi in decurionem. aliud. quando ad aliud munus. dicam in l. s. h. de decurio.

Digestorum lib. l.

Ad municipale. et de incolis Titu. j.

¶ Glo. non cōtinuat rub. In continua. quatuor sunt cognitio nes. scilicet de re pecuniaria aut de estimatione. aut de crimine capitali. aut de muneribus et honoribus. l. cognitionum. in prin. j. de vari. et extra. co. g. De tribus primis est dictum s. sequēte videre de quarta. scilicet de muneribus et honoribus. Verum quia predicta dicuntur civibus. et incolis. ideo permittit tit. ad municipale et de incolis.

LEX I.

1 Municipis nomen generis. cuius incola nomina sunt specialia.

2 Municipis de castro potest muli non dicitur civis. nec incola illius castri. sed municipis vel originarius.

3 Partinitate propria vel paterna. quis efficitur civis.

4 Comitatus natus in ciuitate. an sit civis. vel civis natus in comitatu. an sit comitatus.

5 Differentia inter comitatem et ciuem. de iure communi est q. comitatus ad maiora onera tenetur quam civis.

6 Natus in castro existenti in Tuscia subdito ciuitati Perulur. li. cet sit civis. Perulur. an. et c. Tuscia an. Perulur. li.

7 Natus in aliqua parrochia vel porta ciuitatis. quando ciuitas distinguitur per portas. dicitur de illa porta ratione originis. Quis dicitur esse filius capelle vel porte. vbi munera subit. vel vbi habitat. vel vbi conuersatur.

8 Manumissio filio se iuratur originem manumittentis. non civis qui fuit manumissus.

9 Civitas quantum ad temporalia non contrahitur per baptis mum.

10 Adoptatus sequitur originem adoptantis. nec per hoc quis perdit suā originem. et durat donec adoptio durat.

11 Foris factus monachus. vel canonicus in ecclesia sancti Lan regis huius ciuitatis. an efficiatur civis huius ciuitatis. et n. 4.

12 Civis huius ciuitatis effectus monachus. vel religiosus. non desinit esse civis.

13 Capitulum ecclesie ciuitatis. si habuit originem in ciuitate. erit civis. et non habet originem. habet domicilium ratione incolarum.

14 Foris effectus Abbas in ista ciuitate est civis huius ciuitatis.

15 Foris effectus Rector ecclesie. efficitur civis in illa ciuitate. et miles positus ad exercendam militiam in aliqua ciuitate efficitur ibi civis.

16 Municipis quasi munerum particeps.

17 Significatio propria assumitur ex etymologia vocabuli.

18 Ciuitas contrahitur ex receptione.

19 Statutum loquens de ciuibus. habet locū etiam in ciuibus non subcantiis muneribus.

20 Civis non subies in loco munera. non dicitur proprie municipis.

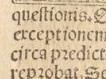
21 Natus ex matre comitatus. an sit comitatus.

22 Priuilegio potest concedi aliquibus ciuitatibus. vt nati sequantur originem mariti.

23 Infans expositus. cui s. origo ignoratur. efficitur civis illius ciuitatis. vbi est expositus et nutritus.

24 Bastardus legitimatus sequitur originem patris.

25 Frustra a principe impetratur quod a iure comuni cōceditur. verba debent intelligi. vt aliquid operentur.



Municipem.

¶ Primo ponit. qualiter efficiantur municipes ipso facto. Secundo. qualiter fiant ex dispositio ne ciuitatis. Tercio. quid important nomen municipis. largo modo. et improprie sumendo. Quarto. predicta inducit ad determinationem virtus questionis. Quinto. ad predictam determinationem ponit vna exceptionem. quam probat per rescripta principum. Sexto circa predicta ponit quorundam falsam opinionem. quam reprobat. Secunda ibi. et proprie. Tertia ibi. sed nunc abulue. Quarta